

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

55.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 12-го Іюлл — 1838 — Wilno. Wtorek. 12-go Lipca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 3-го Іюлл.

21-го Іюня, Государь Императоръ, въ 12-мъ часу утра, въ Варшавѣ изволилъ посетить военный госпиталь, и найденіемъ въ ономъ порядкомъ и устройствомъ остался доволенъ. Потомъ Его Величесгво изволилъ осматривать, на правомъ берегу Вислы, вновь, строящійся фортъ Сливицкій, который будетъ служить тетъ-де-пономъ Александровской цитадели. Оттуда Государь Императоръ посетилъ Институтъ воспитанія дѣвицъ и больницу Святаго Лазаря. Въ Институтѣ, Его Величество удостоилъ сдѣлать нѣкоторымъ дѣвицамъ вопросы на Русскомъ языке, и будучи совершенно доволенъ какъ успѣхами воспитанницъ, такъ и общимъ порядкомъ этого заведенія, повелѣлъ на будущее время, содержать въ Институтѣ, сверхъ нынѣшнаго комплекта дѣвицъ, четырехъ воспитанницъ на собственномъ Его Величества имѣніи, и двумъ воспитанницамъ пожаловалъ подарки.

Въ шесть часовъ по полудни, Государь Императоръ присутствовалъ на ученьи Сборного Линейнаго Казачьяго, Закавказскаго Конно-Мусульманскаго и Кавказскаго Конно-Горскаго полковъ, а въ одинадцать часовъ вечера, перѣѣхалъ въ лагерь на почлегъ.

22-го Іюня Государь Императоръ, въ шесть часовъ утра, изволилъ начать ученье 4 му Пѣхотному Корпусу и сводной иррегулярной дивизіи, между Бѣлянскимъ лагеремъ и Вольскою заставой.

Когда войска приблизились къ укрѣплению Воли, Его Величество передаль командованіе маневромъ Генераль-Фельдмаршалу, поручивъ ему сдѣлать примѣрный штурмъ, и по взятии приступомъ укрѣплія, Государь Императоръ приказалъ отдать честь Генераль-Фельдмаршалу.

23-го числа, въ 10 часовъ утра, Государь Императоръ изволилъ осматривать пѣшую и конную батареи, составленныи временно изъ людей, прикомандированныхъ къ артиллери, отъ пѣшихъ и кавалерийскихъ полковъ 4 го Пѣхотнаго Корпуса, и былъ совершенно доволенъ. (С. II)

Его Императорског Величества, въ присутствіи Своемъ въ кр. Новогеоргіевскѣ, Іюня 17-го дня 1838 года, соизволилъ отдать слѣдующій приказъ:

Государь Императоръ, при осмотрѣ сего числа крѣпости Новогеоргіевской, съ истиннымъ удовольствіемъ изволилъ удостовѣриться въ превосходномъ во всѣхъ отношеніяхъ выполненіи важнѣйшихъ работъ по возводимымъ тамъ укрѣплѣніямъ и военнымъ зданіямъ, отличающимся какъ красивою и изящною отдѣлкою свою, такъ и несомнѣнною прочностию самыхъ построекъ. Таковое успѣшное и быстрое производство столь огромныхъ работъ, Его Императорског Величества относя къ примѣрной деятельности и заботливой попечительности Начальства, подъ распоряженіемъ коего работы совершаются, обѣняляетъ полную и совершенную признательность Свому Главнокомандующему Дѣйствующему Армію, Генераль-Фельдмаршалу Князю Варшавскому Графу Паскевичу-Эриванскому, и Его Императорскому Высочеству Генераль-Инспектору по Инженерной части, и

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Saik - Petersburg, 3-go Lipca.

Dnia 21-go Czerwca, CESARZ JEGO MOŚĆ o południu w Warszawie, raczył odwiedzić szpital wojskowy, i ze znalezionego w nim porządku i urządzenia był zadowolony. Potem, NAJJAŚNIEJSZY PAN raczył obejrzeć, na prawym brzegu Wisły, nowo budujący się szaniec Sliwickiego, który będzie służył za przedmostowy szaniec do cytadelli Alexandrowskiej. Ztamtąd CESARZ JEGO MOŚĆ odwiedził Instytut wychowania Panien i szpital Sw. Łazarza. W Instytucie, NAJJAŚNIEJSZY PAN raczył niektórym Pannom uczynić pytania w języku Rosyjskim, i będąc zupełnie zadowolony tak z postępów uczenic, jako i z ogólnego porządku tego zakładu, rozkazał na czas przyszły utrzymywać w Instytucie, nad teraźniejszy komplet panien, cztery wychowanice na własnym JEGO CESARSKIEJ MOŚCI koszcie, a dwie uroczne zaszczycić podarkami.

O szóstej z południa, CESARZ JEGO MOŚĆ był obecny na ćwiczeniu półków: Zbiorowego Liniowego Kozańskiego, Zakaukazkiego Konno-Muzułmańskiego i Kaukazkiego Góralów konnych, a o godzinie jedenaście w nocy, przejechał do obozu na nocleg.

Dnia 22-go Czerwca, CESARZ JEGO MOŚĆ, o szóstej z rana, raczył rozpoczęć ćwiczenie 4-go Korpusu Piechoty i połączonej dywizji nieregularnej, między obozem Bielańskim a Wolskimi rogatekami.

Kiedy wojska zbliżyły się do okopów Woli, NAJJAŚNIEJSZY PAN oddał dowództwo manewrów Jenerał-Feldmarszałkowi, poruczywszy mu wykonać szturm wzorowy, a po zdobyciu szturmem warowni, CESARZ JEGO MOŚĆ rozkazał oddać honory Jenerał-Feldmarszałkowi.

Dnia 23-go, o dziesiątej z rana, CESARZ JEGO MOŚĆ raczył obejrzeć baterię piechoty i jazdy, złożone czarne z żołnierzami, do artyleryi przykommenderowanych, z pieszych i konnych półków 4-go Korpusu Piechoty, i był zupełnie zadowolony. (P.P.)

CESARZ JEGO MOŚĆ, w czasie bytnosci swojej w twierdzy Nowogeorgiewsku, dnia 17-go Czerwca 1838 roku, raczył wydać następujący rozkaz dzienny:

JEGO CESARSKA MOŚĆ, przy obejrzeniu dnia tego twierdzy Nowogeorgiewskiej, z prawdziwem zadowoleniem raczył przekonać się o wybornem w każdym względzie wykonaniu ważniejszych dzieł w robiących się tam obwarowaniach i wojskowych budowlach, odznaczających się tak pięknem i wybornem swoim wykonaniem, jako i niewątpliwą trwałością samych budowli. To skuteczne i szybkie wykonywanie tak ogromnych robot, JEGO CESARSKA MOŚĆ, przyznając wzorowej, czystej i troskliwej pieczy Zwierzchności, pod której rozporządzeniem robaty odbywają się, oświadczą zupełną SWĄ wdzięczność Głównodowodzącemu Działającą Armii, Jenerał-Feldmarszałkowi Xięciu Warszawskiemu Hrabiemu Paskevičowi Erywańskiemu, i JEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI Jeneralnemu Inspektorowi w części Inżyniernej, oraz szczególne Najwyższe zadowolenie: Naczelnikowi Inżynierów Działającej Armii, Jenerał-Poruc-

особенное Высочайшее благоволение: Начальнику Инженеровъ Дѣйствующей Арміи, Генерал-Лейтенанту Дену; Командиру Западнаго Инженернаго Округа, Генераль-Майору Ярмерштету; Главному производителю работы, Инженер-Полковнику Рыдину; Командиру Новогоргіевской Инженерной команды, Инженер-Подполковнику Ганзену, и всѣмъ Гг. Оберъ-Офицерамъ, при постройкѣ сей крѣпости состоящимъ; нижнимъ же чинамъ Инженернаго вѣдомства къ работе употреблявшимъ, Его Величество жалуетъ по два рубли, по два фунта мяса и по две чарки вина на человѣка.

ПРИКАЗЪ

Военнаго Министра.

Санктпетербургъ. Июня 25-го 1838 года.

Государю Императору благоугодно было означено Высочайшее благоволение Свокъ храбрымъ Россійскимъ войскамъ, установленіемъ особыхъ знаковъ отличія, въ воспоминаніе подвиговъ, совершенныхъ ими со времени первоначального ихъ сформированія.

Знаки сїи состоять въ орденскихъ лентахъ и особыхъ скобахъ, прикрепляемыхъ къ древкамъ знаменъ и штандартовъ, съ изображеніемъ: года основанія полка, первоначальнаго его именованія, вензелеваго имени Высочайшаго его учредителя, и отличій, пожалованныхъ ему, за военные подвиги, въ надписи на знамя или штандартъ.

Тѣ и другія вновь установленыя отличія, Все-милостивѣшіе жалуются полкамъ, существующимъ со лѣта и болѣе; послѣднія же, всѣмъ безъ исключений войскамъ, имѣющимъ знамена и штандарты.

Поспѣшая объявить по войскамъ о семъ Монаршемъ соизволеніи, прилагаю копію съ Высочайшаго указа, по предмету сїему на имя моє данаго.

Армія Россійская, поощряемая сїемъ новымъ доказательствомъ постояннаго вниманія Государа Императора къ ревностному прохожденію знаменитаго своего служенія, потщится сохранить во всѣхъ случаяхъ древнюю славу свою,—славу непоколебимаго мужества и храбрости и безпредѣльной любви и преданности къ Престолу и Отечеству.

Подпись: Генерал-Адъютантъ
Графъ Чернышевъ.

Господину Военному Министру.

Желая сохранить въ побѣдоносной Нашкѣ Арміи память незабвенного ея основателя, и въ каждомъ полку передать поздѣйшему потомству достохвальные иконы подвиги, и тѣмъ возбудить и въ новыхъ поколѣніяхъ храбрыхъ Россійскихъ войскъ соревнованіе къ столь же славнымъ на полѣ браніи заслугамъ, устанавливъ при знаменахъ и штандартахъ еще особые знаки отличія.

Оличія сїи присвоиваются на слѣдующихъ правилахъ:

1) Въ тѣхъ полкахъ и отдельныхъ частяхъ, кои со времени своего первоначальнаго учрежденія хотя и измѣнились въ наименованіи, но въ продолженіе 100 лѣтъ и болѣе не были расформированы, имѣть, въ Цѣхахъ на знаменахъ, а въ Кавалеріи на штандартахъ, особыя орденскія ленты съ баҳрамой, по утвержденному образцу.

2) Лентамъ сїимъ быть: въ Гвардіи Андреевскимъ, а въ Арміи и въ Гарнизонѣ—Александровскимъ.

3) На лентахъ имѣть штиля золотомъ или серебромъ, сообразно цвету пуговицъ полка, надписи, означающія:

На лицевой сторонѣ, годъ основанія и первоначальное наименование полка.

На внутренней сторонѣ, въ войскахъ, имѣющихъ знамена и штандарты съ разными надписями за отличіи или подвиги, годъ пожалованія оніхъ и самыи отличія.

4) Внизу лентъ надъ баҳрамой, быть кованымъ изображеніемъ:

Подъ означеніемъ года основанія полка,—вензелеваго имени основателя.

Подъ означеніемъ года пожалованія отличій на знамя или штандартъ,—вензелеваго имени Государа, пожаловавшаго сїи отличія.

На противоположномъ концѣ внутренней стороны,—двуглаваго Россійскаго орла.

5) Вверху на бантѣ, у перегиба ленты, имѣть особую вышитую надпись, означающую годъ пожалованія ленты.

6) Ленты привязывать къ знаменамъ и штандартамъ у верхней части древка, подъ орломъ или коньемъ, особымъ шнуромъ, продѣтымъ сквозь кольцо у перегиба ленты подъ бантомъ.

7) Оличія сїи считать принадлежностью знаменъ или штандартовъ, но употреблять ихъ только во вре-

никowi Denowi; Dowódcy Zachodniego Okręgu Inżynierów, Jenerał-Majorowi Jarmerstettowi; Głównemu wykonawcy robot, Polkowikowi Inżynierii Rydnowi; Dowódcy Nowogeorgiewskiej Komendy Inżynierów, Podpułkownikowi Inżynierii Hanzenowi, i wszystkim P.P. Ober-Oficerom, przy budowaniu tej twierdzy zostajacym; a dla wojskowych rang niższych wiez Inżyniernej, do robot uzywanych, NAJJAŚNIEJSZY PAN przeznacza po dwa ruble, po dwa funty mięsa i po dwie porcje wódki na osobę.

ROZKAZ DZIENNY.

MINISTRA WOJNY.

S. Petersburg, 25 Czerwca 1838 roku.

CESARZOWI Jego Mości podobało się okazać Najwyższą Swą przychylność ku walecznym wojskom Rossyjskim, przez ustanowienie szczególnych znaków dystynckyi, na pamiątkę dzieł, wykonanych przez nich od czasu początkowego ich utworzenia.

Znaki te zawierają się w orderowych wstępach i szczególnych klamrach, przymocowanych do drzewca zwiazionu i sztandarów, z wyrażeniem: roku ustanowienia półku, początkowego jego nazwania, cyfry Najwyższejego jego ustanowiciela, i odznaczeń, darowanych mu za dzieła wojenne, w napisie na znamieniu albo sztandarze.

Te i inne nowo stanowiące się znaki dystynckyi, Najaskrawiej nadają się półkom, sto lat i więcej istniejącym; ostatnie zaś, wszystkim bez wyjątku wojskom, mającym znamiona i sztandary.

Spieszając uwiadomić wojsko o tej MONARSZEJ woli, zataczam kopię Najwyższego Ukazu, w tej rzeczy moje danego.

Armia Rossyjska, zachęcana tym nowym dowodem statecznych względów CESARZA Jego Mości ku gorliwemu przechodzeniu zmienionej swej służby, będzie się starała zachować we wszystkich zdarzeniach dawną swą sławę — sławę niezachwianego męstwa i waleczności, tudzież nieograniczonej miłości i poświęcenia się ku Tronowi i Ojczyźnie.

Podpisał: Jeneral-Adjutant
Hrabia Cernyszew.

Do PANA MINISTRA WOJNY.

Chcąc zachować w zwycięskiej NASZEJ Armii pamięć wiekopomnego jej założyciela, i w każdym półku przekazać najpozniejszej potomności chwalebnie ich dzieła, a przez to wzbudzić i w nowych pokoleniach walecznych wojsk Rossyjskich współbieganie się do również sławnych na polu walki zasług, ustanawiamy przy znamionach i sztandarach osobne jeszcze znaki odznaczeń.

Odznaczenia te mają być przyznawane na prawidłach następujących:

1) W tych półkach i oddzielnych częściach, które od czasu początkowego swojego ustanowienia chociaż odmieniły się w nazwaniu, ale w przeciągu 100 lat i więcej nie były rozwijywane, mieć, w Piechocie na znamionach, a w Kawalerii na sztandarach, osobne wstępki orderowe z frędzlami, podług utwierdzonego wzoru.

2) Wstępki te mają być: w Gwardyi Orderu Sw. Andrzeja, a w Armi i Garnizonie — Sw. Alexandra.

3) Na wstępach mieć wyszyte złotem albo srebrem, stosownie do koloru guzików półku, napisy, wyrażające:

Na stronie głównej, rok ustanowienia i początkowe nazwanie półku.

Na stronie wewnętrznej, w wojskach, mających znamiona i sztandary z różnymi napisami za odznaczenia się albo dzieła, rok ich nadania i same odznaczenia.

4) Pod wstępą nad frędzlami, mają być wyobrażenia kute:

Pod rokiem zawiązania półku — cyfry założyciela.

Pod oznaczeniem roku nadania odznaczenia na znacie albo sztandar, — cyfry MOŃARCHY, który nadał te odznaczenia.

Na przeciwnym koncu strony wewnętrznej, dwugłownego orla Rossyjskiego.

5) W górze na kokardzie, przy załamaniu wstępki, mieć osobny wyhaftowany napis, wyrażający rok nadania wstępki.

6) Wstępki przywiązywać do znamion i sztandarów w górnej części drzewca, pod orłem albo kopią, osobnym sznurkiem, przeciągniętym przez koło przy zacyleniu wstępki pod kokardę.

7) Odznaczenia te uważać za przynależność znamion albo sztandarów; ale używać je tylko w czasie u-

ми полковыхъ праздниковъ, при водоосвященіяхъ, на Высочайшихъ смотрахъ, въ почетныхъ карулахъ, назначаемыхъ: къ Особамъ Императорской фамиліи, къ Коронованнымъ Особамъ, Генералъ-Фельдмаршаламъ и къ Шефамъ своимъ, а также и на Инспекторскихъ смотрахъ.

8) Въ сихъ случаевъ хранить ленты въ полковыхъ Казенныхъ вѣщахъ, за ключемъ и печатью Полковаго Командира.

9) Всѣмъ полкамъ, или частямъ, имѣющимъ знамена или штандарты, по 100 лѣтъ сряду еще не существующимъ, имѣть на древѣ мѣдную круглую позолоченную скобу, продѣтую снизу чрезъ подтокъ и прикрепленную наглухо подъ полотномъ знамени или штандарта.

10) На сей скобѣ изображать: имена основателя полка, годъ основанія, первоначальное полка название, тѣ отличія, кои даны полку въ надписи на знамя или штандартъ, годъ пожалованія сего отличія и наименование полка и баталіона, а въ Кавалеріи дивизіона, коему знамени или штандартъ принадлежать.

11) Скобы сїи имѣть и въ тѣхъ войскахъ, коимъ жалуются устанавляемыя симъ указомъ ленты.

О таковомъ Всемилостивѣйшемъ Нашемъ соизволеніи предоставляемъ вамъ сдѣлать известнымъ всему Военному вѣдомству, а съ тѣмъ вмѣстѣ распорядить и изготовление жалуемыхъ симъ указомъ отличий, по особо утвержденному Нами расписанію.

При исчислении времени основанія полковъ, тѣмъ полкамъ, кои изъ разныхъ частей сформированы, считать старшинство по сильнѣйшей части, въ составѣ его поступившей, если часть сїи не менѣе полу баталіона или двухъ эскадроновъ; ежели же полкъ состоялъ изъ другихъ полковъ въ меньшемъ составѣ частей, то старшинство, или сформированіе полка, полагать сдѣланнымъ о томъ указа.

На подлинномъ Собственою Его Императорского Величества рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

(P. N.)

25-го Июня 1838 года.

посвѣтности польскихъ, при посвѣщении воды, на Найвысшихъ przeglѣдахъ, въ strachach honorowychъ, назначанныхъ: do Osób Familii Cesarskiej, do Osób Koronowanychъ, Jeneral-Feldmarszałkow i do Szefów swoichъ, tudzież na przeglѣdach Ispektorowskich.

8) A w innych zdarzeniach wstęgi chować w półkowych jaszczyczkach skarbowych, pod kluczem i pieczęcią Dowódzcy Półku.

9) Wszystkim półkom, albo częściom, mającym znamiona albo sztandary, ale 100 lat ciągle jeszcze nieistniejącym, mieć na drzewcu miedzianą okrągłą pozłoczoną klapkę, przeciągniętą z dołu przez podtok i na głucho umocowaną pod płotnem znamienia albo sztandaru.

10) Na tej klapce wyrazić: imię ustanowiciela półku, rok rozwiązania, pierwsze nazwanie półku, te odznaczenia, które dano półkowi w napisie na znamieniu albo sztandarze, rok darowania tego odznaczenia i nazwisko półku i batalionu, a w Kawalerii dywizyjnej, do którego znamie albo sztandar należy.

11) Klapki te mają hydz w tych wojskach, których się nadają ustanowione tym ukazem wstęgi.

O tem Najmilościwszym Naszemu zezwoleniu, polecamy wam obwieścić calemu zawiadowstwu Wojskowemu, a razem z tem rozrządzić i względem przygotowania nadanych tym ukazem odznaczeń, podług osobno utwierzonego przez Nas rozpisania.

Przy liczeniu czasu ustanowienia półków, tym półkóm, które z różnych części są sformowane, uważać starszeństwo, podług części mniejszej, do składu jego weszłej, jeżeli część ta nie mniejszą jest od pół batalionu albo dwóch szwadronów; jeżeli zaś półk został złożony z innych półków w mniejszym składzie części, tedy starszeństwo, czyli sformowanie półku, uważać od dnia następnego o tem ukazu.

Na autentiku Własną Jego Cesarskiej Mości ręka napisano:

NIKOŁAJ.

(R. In.)

25-go Czerwca 1838 roku.

— Высочайшею Грамотою, 10-го Июня, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена Св. Станислава 2-й степени, исправляющій должность Начальника Штаба войскъ на Кавказской Линіи и въ Чернозоріи, Флигель-Адъютантъ, Генеральштаба Полковникъ Траскинъ.

— Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, данымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ 10-й день Июня, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Ордена Св. Анны: Тенгинскаго 1-хъотнаго Полка Полковникъ фонъ-Бринкъ, — второй степени, и того же полка Подпоручикъ Маньковскій, — третій степени, съ бантомъ, въ возданіе отличного мужества и храбрости, оказанныхъ ими въ дѣлѣ гвіяхъ противъ Горцевъ 12-го минувшаго мая, въ десантномъ отрядѣ войскъ на Восточномъ берегу Чернаго мора.

— Въ слѣдствіе Высочайше утвержденаго положенія объ Анатомической преміи Академика, Заслуженнаго Профессора П. Загорскаго, Конференція Императорской С. Петербургской Медико-Хирургической Академіи приглашаетъ врачей, Россійскихъ подданныхъ, къ соисканію сей преміи.

— 14-го Февраля вышаго года Минской Губерніи, Вilejskаго уѣзда въ имѣніи помѣщика Оскерки-Раевщизы, и 3 Марта текущаго года — Калужскаго уѣзда въ селѣ Чижовкѣ, оказалось два пріема разрѣшенія отъ бремени тройнями, оба — съ крестъ янками.

— Изъвлекаемъ изъ отчета г. Министра Народнаго Просвѣщенія сравнительную вѣдомость о числѣ учащихъ и учащихся въ Университетахъ, главномъ Педагогическомъ Институтѣ и въ Лицехъ, въ 1836 и 1837 годахъ.

	Число учащихъ и должностныхъ лицъ.	Число учащихся.
Въ Университетахъ:	1836 1837	1836 1837
С. Петербургскомъ . . .	63 73	299 385
Московскомъ	90 96	441 611
Дерптскомъ	74 74	536 563
Харьковскомъ	74 81	532 545
Казанскомъ	70 76	192 170
Святаго Владимира . . .	60 68	203 263
Въ Главномъ Педагогическомъ Институтѣ.	48 47	145 141
Въ Лицеяхъ:		
Демидовскомъ	21 19	82 76
Князя Безбородко	21 21	136 90
Ришельевскомъ	44 40	275 286
Итого . . .	565 595	2641 2900

— Przez Najwyższy Dyplomat, pod dniem 10-m Czerwca, Najlepszej mianowany Kawalerem Orderu Sw. Stanisława 2-go stopnia, sprawujacy obowiązek Naczelnika Sztabu wojsk na Linii Kaukazkiej i na Czarnomorzu, Skrydłowy Adjutant, Półkownik Jeneralnego Sztabu Traskin.

— Przez Najwyższy Imienny Uказ, do Kapituły Rosyjskich Cesarskich i Królewskich Orderów, w dniu 10-m teraźniejszego Czerwca, Najlepszej mianowany Kawalerami Orderu Sw. Anny: Półkownik Tengińskiego półku pieszego von - Brink, — drugiego stopnia, i Podporucznik tegoż półku Mańkowski, — trzeciego stopnia z kokardą, w nagrodę odznaczającego się męstwa i waleczności, okazanych przez nich w działańach przeciw Górali 12-go zeszłego Maja, w oddziale wojsk przeznaczonym do wylądowania na wschodnim brzegu morza Czarnego.

— Na skutek Najwyżej utwierzonego postanowienia o Anatomicznem premium Akademika, Zasłużonego Profesora P. Zahorskiego, Konferencja CESARSKIEJ S. Petersburskiej Medyko - Chirurgicznej Akademii wzywa medyków, Rosyjskich podanych, do ubiegania się o to premium.

— Dnia 14-go Lutego roku teraźniejszego, w Gubernii Mińskiej, powiecie Wilejskim w majątku obywatała Oskierki — Rajewsczyzne, i 3-go Marca roku bieżącego — w powiecie Kałuskiem we wsi Czyżowce, zdarzyły się dwa przykłady porodzenia troje bliźniat. Obie matki są włościanki.

— Umieszczaemy ze sprawozdania P. Ministra Narodowego Oświecenia porównawczą wiadomość o liczbie uczących i ucących się w Uniwersytetach, Głównym Instytucie Pedagogicznym i w Liceach, w roku 1836 i 1837.

	Liczba uczących i osób obowiązkowych.	Liczba uczących się.
W Uniwersytetach:	1836 1837	1836 1837
S. Petersburskim . . .	63 73	299 385
Moskiewskim	90 96	441 611
Dorpackim	74 74	536 563
Charkowskim	74 81	532 515
Kazańskim	70 76	192 170
Sw. Włodzimierza . .	60 68	203 263
W Głównym Instytucie Pedagogicznym	48 47	245 141
W Liceach:		
Demidowskim	21 19	82 76
Xięcia Bezborodko . . .	21 21	136 90
Ryszeliewskiem . . .	44 40	275 286
W ogole . . .	565 595	2,641 2,900
(1)		

Число учащихся въ Гимназіяхъ простиравось				
въ тѣхъ же годахъ	1836	1837		
По С. Петербургскому Округу до	1,475	1,499		
— Московскому	2,551	2,608		
— Харьковскому	1,566	1,896		
— Казанскому	1,581	1,670		
— Дерптскому	760	699		
— Киевскому	2,845	3,176		
— Белорусскому	3,720	3,671		
— Одесскому	659	656		
— Закавказскому Управлению	347	365		
— Сибирскому	228	266		
Всего	15,822	16,506		

Вѣдомость о родившихся, въ бракъ вступившихъ и умершихъ въ Россійской Имперіи по цисовѣданію Римско-Католическому, въ 1837 году.

Бракомъ Родившихся. Умершихъ.
сочетав- Муж. | Жен. | Муж. | Жен.
шихся.

Въ Епархіяхъ:

Могилевской	4,452	14,422	11,366	7,597	6,646
Виленской	10,301	21,093	20,254	12,407	12,180
Самогитской	4,073	9,536	9,237	6,308	6,106
Луцкой	1,760	3,285	2,958	2,621	2,525
Каменецкой	2,202	4,626	4,054	3,849	3,627
Минской	3,420	6,130	5,709	2,714	2,717
Армяно-Католи- ческой	18	42	45	42	32
Всего	26,532	57,282	53,785	35,843	35,979

(Ж.М.В.Д.)

ИНОСТРАННЫЙ ИЗВѢСТИЯ.

П р у с с і я.

Швейцариа, 7-го Іюля.

Сегодня въ 2½ час. по полудни, громъ пушекъ изъ крѣпости и звонъ колоколовъ, возвѣстили радостное прибытие Его Величества Императора Всероссійскаго. Его Величество слѣдя изъ Бреслава, изволилъ осматривать поставленную при почтовомъ дому почетную стражу, ласково разговаривалъ съ собравшимися для принятія Его властями и изволилъ отправиться въ дальний путь въ Фюрстенштейнъ.

Берлинъ, 11-го Іюля.

ИМПЕРАТОРСКО - РОССІЙСКІЙ Тайный Советникъ, Чрезвычайный Посолъ и Полномочный Министръ при Турецкомъ дворѣ Бутеневъ, выѣхалъ въ Константинополь. (A.P.S.Z.)

Н и д е р л а н д ы.

Гаага, 5-го Іюля.

Слышино, что Его Императорское Высочество Великій Князь Наслѣдникъ Всероссійскій 14 или 15 ч. сюда прибудетъ. Русскій Посланникъ при здѣшнемъ дворѣ Баронъ-Мальтицъ, намѣренъ дать 16-го ч. блестательный балъ, къ которому сдѣланы уже многие приготовленія. (A.P.S.Z.)

А в Ѣ с т р ی я.

Вена, 5-го Іюля.

Его Имп. Велич. наименовалъ Викарнаго Епископа Олмунскаго, Алоисія Барона Шренка Ноцингга, Пражскимъ Княземъ Епископомъ.

Вотъ программа торжествъ, которыя будутъ происходить при коронації въ Медіоланѣ: 1-го Сентября, торжественный вѣздъ Ихъ ВВ. изъ Монца и въ тотъ же вечеръ торжественная иллюминація города; 2-го числа представление и большое зрѣлище въ театрѣ *della Scala* при освѣщеніи зданія; 3-го ч. торжество присяги; 4 ч. большой балъ, который данъ будетъ городомъ Медіоланомъ; 6 ч. Коронація; 7 ч. концертъ при дворѣ; 9 ч. большой балъ въ театрѣ *della Scala*; 10-го ч. освѣщеніе и открытие воротъ мира, потомъ большое представление и фейерверкъ; 11-го ч. балъ у Губернатора; 12 ч. опять балъ при дворѣ; 13 ч. большое народное увеселеніе и 14 ч. прощальный прѣмъ.

Триестъ, 29-го Іюня.

Газ. *Allgemeine Zeitung* увѣдомляетъ изъ Египта: „Извѣстно теперь навѣрное, что Англійская эскадра остановилась при Александрѣ и что Англійский Консулъ вдругъ обратился къ Мегмеду-Али, стараясь еще разъ предостеречь его и предложить ему, чтобы онъ оставилъ всякия непріятельскія дѣйствія противу Порты. Мегмедъ-Али дружески уже расположенный, благосклонно отвѣчалъ на это возваніе, и увѣрилъ, что онъ останется спокойнымъ и не начнетъ наступательно дѣйствовать противу Порты. Объявление это было удовлетворительно для Англійского Консула. Онъ немедленно послалъ Курьера къ Лорду Понсонби въ Константинополь, чтобы увѣдомить его оправдатъ образа мыслей Вице-Короля и сверхъ того дать благородному Лорду достаточный очеркъ положенія

Liczba uczących w Gimnazyach wynosiła w tych- że latach:	1836	1837
W Okręgu S. Petersburskim	1,475	1,499
— Moskiewskim	2,551	2,608
— Charkowskim	1,566	1,896
— Kazańskim	1,581	1,670
— Dorpackim	760	699
— Kijowskim	2,845	3,176
— Białoruskim	3,720	3,671
— Odesskim	659	656
W Zarządzia Zakaukazkim	347	365
W okręgu Sybirskim	228	266
W ogole	15,822	16,506

Wiadomość o urodzonychъ, zaślubionychъ i zmarłychъ w Cesarstwie Rossyjskim wyznania Rzymsko-Katolickiego w roku 1837.

Zaślubionychъ umarłychъ	pł. męż. pł. żen. pł. m. p. z.			
W Dyecezyach:				
Mohilewskiej 4,452	14,422	11,366	7,597	6,646
Wileńskiej 10,301	21,093	20,254	12,467	12,180
Zmudzkiej . 4,073	9,536	9,237	6,308	6,106
Łuckiej . 1,760	3,285	2,958	2,621	2,525
Kamienieckiej 2,202	4,626	4,054	3,849	3,627
Mińskiej . 3,420	6,130	5,709	2,714	2,717
Ormiano Katolickiej . 18	42	45	42	32
W ogole 26,532	57,282	53,785	35,843	35,975

(O. M. S. W.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y.

Świdnica, 7 Lipca.

Dzieisia o pół do 3 po południu, huk działy twierdzy i bicie we dzwony, ogłosili najradośniejsze przybycie Cesarza Jego Mości Rossyjskiego. Jego Cesarska Mość, przybywając z Wrocławia, raczył oglądać postawioną przed domem pocztowym straż honorową, najłaskawiej rozmawiając ze zgromadzonemi na przyjęcie Jego władzami i udał się w dalszą drogę do Fürstensteina.

Berlin, 11-go Lipca.

Cesarsko-Rossyjski Radzic Tajny, Poseł nadzwyczajny i Minister Pełnomocny przy dworze Tureckim, Buteniew, wyjechał do Stambułu. (A.P.S.Z.)

N i d e r l a n d y.

Haga, dnia 5 Lipca.

Mówią, że Jego Cesarska Wysokość Wielki Księże Rossyjski Następca Tronu, d. 14 lub 15 ter. m. tu przybędzie. Poseł Rossyjski przy dworze tutejszym Baron Maltiz, d. 16 ma dadź świetny bal, do którego już liczne czynią się przygotowania. (A.P.S.Z.)

A u s t r y a.

Wiedeń, 5-go Lipca.

J. Ces. Mość mianował Biskupa Wikaryusza Otmuńskiego, Aloizego Barona Schrenka Notzing, Xięciem Arcy-Biskupem Pragim.

Następujaca jest programma uroczystości, które mają się odbywać w Mediolanie przy koronacji: 1 Września uroczysty wjazd Cesarswa Ich Mości z Monza, i tego wieczora uroczyste oświecenie miasta; d. 2 pokój u dworu i wielka reprezentacja w teatrze della Scala przy oświeconej budowie; d. 3 odbydzie się obrzęd wykonania przysięgi; d. 4 wielki bal, który ma wydać miasto Mediolan; d. 6 koronacja; d. 7 koncert u dworu; d. 8 wielki obiad u dworu; d. 9 wielki bal w teatrze della Scala; d. 10 poświęcenie i otwarcie bramy pokojowej, potem wielka reprezentacja i ognie sztuczne; d. 11 bal u Gubernatora; d. 12 znowu bal u dworu; d. 13 wielka ucta dla ludu i d. 14 pożegnalne przyjęcie.

Tryest, 29-go Czerwca.

Gazeta Powszechna (Allg. Zeit.) donosi z Egiptu: „Wiadomo z pewnościami, że eskadra angielska stanęła przed Aleksandrią, i że konsul angielski udał się niezwłocznie do Mehmeda Alego, aby go raz jeszcze ostrzelić i wezwać, aby się wstrzymał od wszelkich nieprzyjacielskich demonstracji przeciwko Porcie. Mehmed-Ali, który już skłonięszym był do pokoju, najuprzejmiej odpowiedział na to wezwanie, i dał zapewnienie, że zachowa się spokojnie i niewystąpi zaczepnie przeciwko Portowi. Oświadczenie to miało być zadowalającym dla konsula angielskiego. Wysłał on niezwłocznie gońca do Lorda Poosonby do Konstantynopola, zawiadomiając go o odmienianym sposobie myślenia Vice Króla, i nadto dając szlachetnemu Lordowi dokładny obraz położenia rzeczy w Egipcie,

дѣль въ Египтѣ. Англійская эскадра по вскому вѣрятю немедленно оставить Александрийскую рѣду и получить новое назначеніе.—Изъ Смирны увѣдомляютъ, что непріятельскія дѣйствія между Персіею и Гератомъ почти устраниены, такъ какъ обѣ стороны приняли посредство Англіи и Россіи и убѣждены въ необходимости прекратить опустынительную войну.

(A.P.S.Z.)

Франція.
Парижъ, 6-го Іюля.

Messager увѣдомляетъ: „Вчера распространился слухъ, что Принцъ Людвікъ Наполеонъ задержанъ въ ту минуту, когда вѣзжалъ въ Парижъ въ экипажѣ 4 лошадьми. По справѣ оказалось, что этотъ слухъ былъ ложный. Поводомъ къ сему кажется было то обстоятельство, что вчера предъ домомъ полиціи, долго стоялъ экипажъ запряженный 4-ма лошадьми.

— Графиня Липона отправляющаяся изъ Парижа въ Флоренцію отплыла изъ Марселя въ Ливорну на пароходѣ *Mentor*.

— Одинъ изъ здѣшнихъ Легитимистскихъ Журналовъ увѣдомляетъ: „Въ сљдствіе коронаціи Англійской Королевы надѣются и желають въ Тюильери, пожалованія ордена подвязки, который изъ иностранцевъ получаютъ только коронованныя особы. Въ нынѣшнее время Кавалерами ордена подвязки суть: Императоръ Россійскій, Императоръ Австрійскій, Король Пруссій, Король Датскій, Король Нидерландскій, и Король Белгійскій, который получилъ сей орденъ какъ супругъ Принцессы Шарлотты. Отъ Гейнриха IV до Карла X, всѣ Короли Франціи были Кавалерами ордена подвязки. Князь Таллейранъ и Графъ Себастіані усердно старались достоинства сего для Короля Французовъ. Полагаютъ, что Маршалъ Сульть успѣть въ этомъ.“

— Получены здѣсь извѣстія изъ Буэносъ-Айреса до 5-го пр. м. Блокада продолжалась тогда сильнѣе и городъ, которому престъчено всякое сообщеніе, начиная терпѣть недостатокъ. Губернаторъ Розасъ, даже будто принужденъ быть прибѣгнуть къ самыи строгимъ мѣрамъ, для обезпеченія войскамъ содержанія.

7-го Іюля.

Белгійская Королева прибыла вчера въ Шарльи и сегодня вечеромъ ожидають ее въ замокъ Нельи. Так же прибудетъ туда Король Белгійскій.

— Къ Герц. Немурскому отправлена депеша, съ приглашеніемъ его къ 15-му числу въ Люневильскій лагерь.

— Объ экипажѣ запряженномъ четверкою лошадей, задержанномъ предъ домомъ Полиціи, носятся еще самые разнообразные, слухи. По донесеніямъ *Gazette des Tribunaux et Droit*, молодой человѣкъ находившійся съ молодою прекрасною дамою въ каретѣ, былъ обманщикъ, который подъ личиною знатной особы, производилъ многія воровства.

(A.P.S.Z.)

Англія.
Лондонъ, 5-го Іюля.

Вчера, Королева давала въ новомъ дворцѣ, придворный балъ, который великолѣпіемъ своимъ превзошелъ всѣ бывшіе при дворѣ балы, со временемъ Георга IV. На семъ балѣ присутствовали: Королевская фамилія, Герцогъ Немурскій, Принцъ Эрнестъ Гессенъ-Кассельскій, Князь Лейнингенъ, Принцъ Гольштейнъ-Глюксбургскій, Герцогъ Саксенъ-Кобургскій, Герцогъ Нассаускій и всѣ посланники иностраннѣхъ державъ. Сѣздъ начался въ 10 часовъ и продолжался до 12. Комнаты были убраны драгоцѣнѣшими растеніями. Королева прибыла въ 10 часовъ и была встрѣчена народнымъ гимномъ: *Boże храни Королеву!* который исполненъ былъ оркестромъ Страса. Въ исходѣ одиннадцатаго, Королева открыла баль съ Герц. Немурскимъ. Герцогъ Георгъ Кембриджскій танцевалъ первый танецъ съ Кнагинею Гогенлое. Другую кадриль Королева танцевала съ Герц. Кембриджскимъ, а Герцогъ Немурскій съ Кнагинею Гогенлое. Послѣ сего Королева танцевала съ Принцемъ Саксенъ-Кобургскімъ. Въ часъ по полуночи поданъ былъ ужинъ въ тронной залѣ, послѣ которого танцы продолжались до разсвѣта. Королева была одѣта въ голубое атласное платье съ блондою отделькою. Къ лѣвому плечу приколотъ былъ орденъ подвязки; волоса перевиты бѣлыми розами, среди коихъ блисталь бриллантовый букетъ.

— Иностраные посланники привѣти отъ городской думы приглашеніе на пиршество, которое дано будетъ 10-го ч. с. м. и къ коему приглашено боо ч. мужчинъ. Члены думы, чтобы избѣгнуть подозрѣнія въ пристрастіи къ какой-либо партіи, пригласили Министровъ и значительнѣйшихъ членовъ оп-

uważanychъ z punktu widzenia polityki. Eskadra Angielska, podlгog wszelkiego podobieństwa, niezwłocznie opuści Alexandyą i otrzyma nowe przeznaczenie.—Ze Smirny dowiadujemy się, że zajścia nieprzyjacielskie między Persyą a Heratem, są tak dobrze jak ufawione, gdyż obie strony przyjęły pośrednictwo Anglii i Rossyi i uczuły potrzebę położenia końca tej pustoszącej wojnie.

(A.P.S.Z.)

FRANCJA.

Paryż, dnia 6 Lipca.

Messager donosi: „Rozbiega się wczora pogłoska, że Książę Ludwik Napoleon aresztowany został w chwili, kiedy w pojeździe czterokonnym wjeżdżała do Paryża. Z powięstych przez nas wiadomości okazuje się, że pogłoska ta zgłoszona nie jest prawdziwą. Powodem do niej zdaje się była okoliczność, że powóz czterokonny, długo stał wezora przed domem policyjnym.

— Hrabina Lipona, która siedzi ujade z Paryża do Florencji, wypłynęła z Marsylii na statku parowym *Mentor* do Liwornu.

— W jednym z tutejszych dzienników legitymistycznych czytamy: „Jako jednego ze skutków koronacji Królowej Angielskiej spodziewają się iżycia w Tuilleryach, udzielenia Orderu podwiązki, który z endoziemców otrzymują tylko osoby panujące. W tym czasie Kawalerami Orderu podwiązkami są: Cesarz Rosyjski, Cesarz Austryacki, Król Pruski, Król Duński, Król Niderlandzki i Król Belgów, który otrzymał go jako małżonek Księźniczki Karoliny. Od Henryka IV do Karola X wszyscy Królowie Francji byli Kawalerami Orderu podwiązki. Księże Talleyrand i Hrabia Sebastiani, gorliwie mieli się starać, aby otrzymać ten zaszczyt i dla Króla Francuzów. Rozumiej, że usiłowania w tem Marszałka Soult'a będą skuteczne.

— Otrzymano tu wiadomości z Buenos Ayres do d. 5 z. m. Blokada w tym czasie nie ustawała i była co raz mocniejsza, a miasto, któremu wszelką komunikacją zewnątrz przecięto, zaczynało cierpieć niedostatek. Gubernator Rosas, miał nawet chwycić się bardzo surowych środków, dla zabezpieczenia żywotności wojsku.

Dnia 7-go.

Królowa Belgów przybyła wezora do Charleville, a dzisia wieczorem, oczekiwana jest do zamku Neuilly. W przeciągu dnia dzisiejszego, oczekiwany jest tam również Król Belgów.

— Wysłano depesze do Księcia Némours, wzywając go, aby się d. 15 znajdował w obozie pod Luneville.

— Ocztro-kounym powozie, który wczora był zatrzymany przed domem policyjnym, krajobrazem najrozmaitsze pogłoski. Podlгog *Gazette des Tribunaux et Droit*, młody człowiek, który się z młodą piękną damą znajdował w powozie, był to oszust, który pod maską znacznego człowieka, dopełniał liczne złodziejstwa. (A.P.S.Z.)

ANGLIA.

Londyn, dnia 5-go Lipca.

Wezora, dawała Królowa w nowym pałacu bal dworski, który wspaniałością i świetną wystawą, przewyższył wszystkie bale, jakie były dawane u dworu od panowania Jerzego IV-go. Obecniemi na nim byli: członkowie Królewskiej rodzinny, Księże Némours, Księżata: Ernest-Hesko-Kasseliski, Leinigen, Holsztyńsko-Glücksburski, Sasko-Koburski i Nassauski, tudzież wszyscy posłowie zagranicznych mocarstw. Goście zjezdżali się od 10 do 12 godziny. Wszystkie pokoje, ozdobione były najrzadszemi i najdroższemi roslinami. Za przybyciem Królowej o kwadransie na jedenastą, wykonała orkiestra Straussa śpiew narodowy, *Boże zachowaj Królowę*. Około 11-tej Królowa rozpoczęła bal tańcem z Księciem Némours. Księże Jerzy Cambridge zaprosił do pierwszego tańca Księże Hohenlohe. W drugim kadrzu, Królowa tańczyła z Księciem Cambridge, a Księże Némours z Księżą Hohenlohe. Poźniej wezwała Królowa do tańca Księcia Saska-Koburgskiego. O godzinie 1 udało się całe towarzystwo do sali tronowej na wieczerzę; po czym tańcowało do białego dnia. Królowa miała na sobie suknię niebieską atlasową z białymi blondynami, na lewym ramieniu ozdoby orderu podwiązkii, a we włosach białe róże, wśród których janina bukiet brylantowy.

— Posłowie zagraniczni przyjęli zaproszenie rady miejskiej Londynu na ucztę. Uchwalono zatem, że dzień 10 Lipca przeznaczony będzie na tą uroczystość, na którą 600 samych mężczyzn zaproszono. Zeby zaś uniknąć należenia do jakiegokolwiek stropnictwa, zaproszono Ministrów i główniejszych członków opozycji.

позиций. Пиршество дано будетъ въ Гильдгаль; залы будутъ убраны какъ є въ прошедшемъ году во время бала, данного для Королевы.

— Въ газ. *Morning-Post* пишутъ, что наследный Принцъ Баварскій уже не сколько дней находится въ Лондонѣ, сохраняя самое строгое инкогнито. Онъ прибылъ въ сюю столицу вечеромъ наканунѣ коронаціи.

— Въ прошедшую Субботу Маршалъ Сульть давалъ обѣдъ, на коемъ находились: Гр. Строгановъ, Князь Путбусъ, Принцъ де Линъ, Герцоги: Норфольскій, Аргайлскій и Сутерлендскій и много значительныхъ особы. На баль, который будетъ давать Маршалъ, разослано до 1,000 пригласительныхъ билетовъ. Вчера Маршалъ осматривалъ Англійскій банкъ, въ присутствіи Губернатора, Вице-Губернатора и многихъ директоровъ онаго, удивлялся множеству находящагося въ кладовыхъ золота и чрезвычайно хвалилъ способъ управленія обширными дѣлами этого заведенія. Народъ, узнавъ что Маршалъ находится въ банкѣ, стекался ко входамъ и встрѣтилъ его съ восторгомъ. Послѣ того Маршалъ осматривалъ тюнель устроенный подъ Темзою, въ который провелъ его т. Брунель. Работы въ тюнеле производятся съ поспѣшностью. На прошедшой недѣлѣ, до 1,700 чел. осматривали это строеніе.

6-го Іюля.

Слышно, что Королева намѣрена дать 12 ч. еще одно пиршество въ Букингамскомъ дворцѣ всѣмъ коронаціоннымъ Посламъ. Полагаютъ, что многіе изъ Пословъ останутся въ Лондонѣ до 30-го ч. с. м. когда назначены баль у Королевы. Вчера вечеромъ былъ у Герцогини Глочестерской баль, на которомъ также была и Королева. Приглашены были всѣ находящіеся здесь Высокія особы, и коронаціонные Послы и также прочій дипломатическій корпусъ и не сколько сотъ особы изъ Высшаго и Нижшаго Дворянства. Того же дня утромъ происходилъ въ Вульвичѣ большой смотръ артиллеріи, Саперовъ и Минеровъ въ присутствіи Принца Георга Кембриджскаго, Герцога Немурскаго и иностраннѣхъ пословъ и посланниковъ. Собрание постыло потомъ арсеналь и угощено завтракомъ у Генераль-Фельдцейхмейстера, данномъ Корпусомъ Офицеровъ. Находилось около 600 особы.

— Кромѣ придворныхъ праздниковъ также у Государствъ, сановниковъ и другой знати, для торжества коронаціи дано еще множество обѣдовъ и баловъ. Въ понедѣльникъ былъ обѣдъ у Королевы. Оберъ-Егермейстера, Гр. Эрроля, во вторникъ Сиръ Р. Пиль давалъ вечеръ въ честь Герц. Немурскаго; въ тотъ же вечеръ былъ большой баль у Маркизы Садисбури, на которомъ находились многіе Члены Королев. фамилии; въ середу Графъ Строгановъ пригласилъ къ себѣ на обѣдъ Герцога Суссекскаго, многихъ иностраннѣхъ Пословъ и Посланниковъ, некоторыхъ Министровъ и другихъ особы изъ Высшаго Дворянства; въ тотъ же день Маркизъ Вестминстерской давалъ обѣдъ; вчера Герцогъ Кембриджскій давалъ обѣдъ коронаціоннымъ Посламъ, съ котораго общество отправилось на упомянутый баль къ Герцогинѣ Глочестерской, а сегодня вечеромъ большой баль у Маршала Сульта.

— Одинъ здѣшній журналъ находить особенное замѣчаніе со стороны Короля Французовъ въ томъ, что онъ прямо отправилъ втораго своего сына, Герцога Немурскаго на коронацію въ Лондонѣ, такъ какъ онъ урожденный Англичанинъ, ибо онъ родился въ Англіи тогда, когда его отецъ былъ выходцемъ. Другой журналъ замѣчаетъ, что Королева и Герцогъ Немурскій особенную наблюдали между собою вѣжливость, такъ что некоторые полагали, что соединится ли наконецъ Франція и Англія тѣснѣшими узами, въ сравненіи съ настоящими. „Какется вѣть“ присо-вокупляетъ тотъ же журналъ.

— Лондонскій городскій совѣтъ положилъ дать иностраннѣмъ посланникамъ баль, чтобы доказать о хѣбосольствѣ Англичанъ; но доныне не могли еще согласиться ни въ выборѣ места, ни въ назначеніи суммы на расходы; одни требовали, чтобы каждый членъ того совѣта давъ отъ 5-ти до 600 фунтовъ ст., другие полагали, чтобы таковой взносъ составлялъ отъ 5 до 6,000 фун. ст. По этому посланники намѣрены, кажется, вѣжливымъ образомъ отказаться отъ сего приглашенія.

— Поэтъ Кампбелъ, прося у непремѣнного Маршала билета для входа въ Вестминстерское аббатство на коронацію Королевы, изъяснился такимъ образомъ: Въ аббатствѣ есть уединенное мѣсто, называемое уголкомъ поэта; нельзя ли тамъ помѣститься бѣдному, живущему стихотворцу? Въ отвѣтъ на эту просьбу присланъ ему билетъ для входа въ аббатство.

(О.Г.Ц.П.)

Biesiada dawana b€dzie w Guildhall, a urzadzenie wewnetrzne i ozdoby sal, b€daj takie same, jak w roku zeszlym, podczas balu danego dla Królowej.

— *Morning Post* donosi, że Królewicz Następcu tronu Bawarskiego bawi w Londynie od dni kilku w najścislejszym incognito, i że przybył w wieczór przed koronacją Królowej.

— Marszałek Soult, dawał w zeszłą sobotę obiad, na którym się znajdowali Hr. Stroganow, Xięzeta Putbus i de Ligne, Xięzeta Norfolk, Argyle i Sutherland, tuzież wiele bardzo znakomitych osób. Na bal, który Marszałek dawać b€dzie, rozestano przeszło 1,000 biletów. Wczoraj zwiedził Bank Angielski, po którym oprowadzali go Gubernator banku, Vice-Gubernator i kilku dyrektorów. Marszałek zdziwiony był wielką mnogością złota i srebra, znajdującego się w sklepniach banku i uwielbiał nadzwyczajny sposób kierowania tak rozległymi sprawami. Zużcza ludność, dowiedziała się przy wnijskich i pozdrowiła go z największym zapalem. Następnie zwiedził Marszałek Tunel pod Tamizą, gdzie był przez P. Brunell až w głąb zaprojektowany. Roboty w tunelu postępują szybko, a w zeszłym tygodniu zwiedzało tą budowę 1,700 osób.

Dnia 6.

Słyszać że Królowa d. 12 ma wydać dla wszystkich Posłów koronacyjnych jeszcze jeden wieczor w pałacu Buckingham. Rozumieją, że większa część tych Posłów, zabawi w Londynie až do ostatniej uczy, która ma dodać Królowa, a która przeznaczona jest w dn. 30 ter. m. Wczoraj wieczorem był wielki bal u Księży Gloucester, który takoż Królowa zaszczyciła swoją obecnościami. Zaproszone nań były wszystkie obecne tu Wysokie Osoby i Posłowie koronacyjni, a takoż dalszy korpus dyplomatyczny i kilkaset osób wyższej i niższej szlachty. Tegoż dnia rano w Woolwich była wielka rewia Artylleryi, Saperow i Minierow, w obecności Księcia Jerzego Combridge, Księcia Némours i Posłów zagranicznych. Zgromadzenie odwiedziło potem arsenal i zaproszone było na śniadanie do Feldcegmistrza, dane przez korpus oficerów. Znajdowało się na nim około 800 osób.

— Oprócz uroczystości u dworu, wiele balow i obiadów dawali jeszcze urzędnicy Stanu i inne znakomite osoby, na cześć koronacji Królowej. W poniedziałek był obiad u Królew. Wielkiego Łowczego, Hrabiego Errol, we wtorek Sir R. Peel dawał wieczor dla Księcia Némours; tegoż wieczora był wielki bal u Margrabiny Salisbury, na którym się znajdowało wielu Członków rodziny Królewskiej; we środę Hrabia Stroganow zaprosił do siebie na obiad Księcia Sussex, wielu Posłów zagranicznych, niektórych Ministerów i innych osób z wyższej Szlachty; tegoż dnia Margrabię Westminister dawał obiad; wczoraj u Księcia Cambridge dla Posłów koronacyjnych był obiad, z którego towarzystwo udało się na wyżej wspomniony bal do Księcia Gloucester, a dzisia wieczorem wielki bal u Marszałka Soult'a.

— Jeden z tutejszych dzienników, chce znajdować szczególną uwagę ze strony Króla Francuzów w tem, że w prost drugiego swojego syna Księcia Némours wysłał na koronację do Londynu, gdyż on jest urodzonym Anglikiem, przyszedł bowiem na świat w Anglii w tym czasie, kiedy ojciec jego był emigrantem. Inny dziennik czyni uwagę, że Królowa i Księże Némours, okazują się ku sobie wielce uprzememni, tak że niektóre przytuścili myśl, azali nakoniec Anglia i Francja niezostaną połączone ściślejszemi węzlami, aniżeli jak teraz są między sobą. „Podobno nie“ dodaje tenże dziennik. (A.P.S.Z.)

— Na radzie miejskiej miasta Londynu uchwalono dać bal dla zagranicznych Posłów, któryby świadczył o godzinosci Angielskiej; lecz dotyczyłas nie zgodzonosie ani na miejsce, ani na koszt tego balu, ponieważ jendni żądali, aby každy członek rady złożył od 5 do 600 funt. szter., inni zaś życzyli sobie, aby ta opłata wynosiła od 5 do 6,000 funt. s:ter. Z tego powodu mają podobno Posłowie zagraniczni grzecznie odmówić zaproszeniu.

— Wierszopis Tomasz Campbell, miał prosić dziedzicznego Marszałka o bilet wnijsca na koronację Królowej, w następujących wyrzach: W Opactwie jest pewne ustronie, nazywające się kaciukiem poetów, czyby się tam nie znalazło proźne miejsce dla biednego żywiącego wierszopisa? Odpowiedzia na te prośbę był przyjęty bilet wnijsca do Opactwa. (G.R.K.P.)

Испания.

Мадридъ, 21-го Июня.

Изъ Манхи получено извѣстіе, что между Генералами Нарваэсомъ и Альдама возникли весогласія, и что для примиренія ихъ Военный Министръ отправилъ къ вимъ нарочного чиновника.

— Въ придворной газетѣ помѣщено постановленіе Королевы съ утвержденіемъ опредѣленныхъ Кортесами суммъ на содержаніе Королевской фамиліи и Министерства Иностранныхъ Дѣлъ. Молодой Королевѣ полагается 28,000,000, Королевѣ правительницѣ 12,000,000, Инфанту Д. Франциску де Паула 2½ мил., а для Министерства Иностранныхъ Дѣлъ 8,801,221 реаловъ.

— Карлисты блокируютъ Бильбао и воспретили всякое сообщеніе съ городомъ подъ опасеніемъ смертной казни. Говорятъ, что они намѣреваются осаждать эту крѣпость. Осадная ихъ артиллерія находится теперь въ Зорнозѣ.

— Въ *Sentinelle des Pyrénées* пишутъ, что Намелуна окружена Карлистскими войсками, и цѣна всѣхъ жизненныхъ припасовъ чрезвычайно возвысилась. Д. Карлосъ обнародовалъ повелѣніе, дабы всѣ бѣжавшіе во Францію жители Бискайскихъ провинцій, въ теченіи 40 дней, возвратились во своимъ подъ опасеніемъ конфискаціи имуществъ и лишенія на всегда права къ возврату въ отчество. (О.Г.Ц.П.)

Италия.

Римъ, 23-го Июня.

Между производствами Государственныхъ Чиновниковъ, находится наименование Монсаньюра Пикколомини Віеннѣмъ Министромъ, вмѣсто умершаго недавно Монсаньюра Фабрици. Монсаньюръ Віале, наименованъ домовымъ Прелатомъ Его Святейшества.

— Папа нѣсколько дней боленъ, но не такъ, чтобы опасались на счетъ его жизни. Это даже непрепятствовало ему итти пѣшкомъ въ большой процесіи Тѣла Христова и третьаго дня на площади Св. Петра.

— Въ Консисторіи, которая имѣеть быть въ день Св. Петра и Павла, небудетъ никакихъ новыхъ производствъ въ Кардиналы, хотя это и дѣлается обыкновенно.

Турция.

Константинополь, 13-го Июня.

На прошедшой недѣлѣ, Адмираль Руссенъ имѣлъ неоднократно совѣщеніе съ Рейсъ - Эфендиемъ. Оно касалось Турецкаго флота, который въ скоромъ времени выступить въ море. Хотя Турецкое правительство и объявило Адмиралу Руссену, что флотъ сей не предназначенъ ви противъ Египта, ни противъ Туниса и Триполи, однако Адмираль послалъ тотчасъ уведомленіе объ этомъ въ Тулонъ, а также предписалъ Вице-Адмиралу Галлу, принять всѣ мѣры осторожности и, послѣ перехода флота чрезъ Дарданеллы, имѣть за онымъ бдительное наблюденіе.

— Дѣла въ Сиріи идутъ совсѣмъ не такъ удачно, какъ разглашаютъ приверженцы Египетскаго Шаха. Недавно получено отъ Сераскира изъ Карамана донесеніе, что одинъ изъ лучшихъ Генераловъ Ибрагима, Солиманъ-Паша, совершенно разбитъ Друзами. Это произвело здѣсь весьма невыгодное впечатлѣніе. (О.Г.Ц.П.)

ЗАСТРАХОВАНІЕ ПОЛЯ ОТЪ ГРАДА У КРЕСТЬЯНЪ.

Первый прымѣръ союза для застрахованія поля отъ града, у насъ въ Россіи, подали помѣщики Лифляндскіе въ 1831 г. Нынѣ Управляющій Лифляндскими отчинами Графа Дмитрія Николаевича Шереметева, Г. Коллежскій Советникъ Гагемейстеръ, доставилъ намъ весьма любопытное свѣдѣніе о подобномъ предпріятіи; состоявшемся между крестьянами мызы Газелау, близъ Дерпта. Они, уѣдясь въ великой пользѣ, отъ того для нихъ произойти могущей, съ согласія Вотчиннаго Правленія, учредили у себя такое застрахованіе. Вотъ что пишетъ Г. Гагемейстеръ о семъ достойномъ вниманія и подражанія предметѣ.

„Въ Іюлѣ, прошлаго 1837 года, нашедшо громовою тучею съ градомъ, побило совершенно весь хлѣбъ на поляхъ крестьянъ деревни Уникюль, принадлежащей къ мызѣ Газелау, помѣщика Графа Шереметева. По надлежащемъ изслѣдованіи и оцѣнкѣ, убытокъ оказался простирающимся на 10,992 руб. 58 коп. ассигнаціями. Вознаградить такою отромною суммой крестьянъ одной деревни, изъ общественного и крестьянскаго запасныхъ магазейновъ всему крестьянству принадлежащихъ, было бы несправедливо, и даже невозможно безъ источенія магазейновъ, и потому

Hiszpania.

Madryt, 21-go Czerwca.

Wiadomości nadeszle z Manchy zapewniją, że między Jenerałami Narvaez i Aldama zaszły nieporozumienia, i że Minister wojny wysłał ze swojej strony komisarza, dla pojednania obu Jenerałów.

— Gazeta dworska umieściła dekret Królowej, potwierdzajacy uchwalone summy przez Kortezów, dla rodzin Królewskiej i Ministerstwa Spraw Zagranicznych, jako to: dla małej Królowej 28,000,000, dla Królowej-Rejentki 12,000,000, dla Infanta D. Francisca de Paula 2½ miliona, dla Ministerstwa Spraw Zagranicznych 8,801,221 realów.

— Karolisi ci blokują siedzibę Bilbao, i wszelkich związków z miastem zakazali pod karą śmierci. Mówią, iż mają zamiar oblać to miasto. Ciężka ich artyleria znajduje się obecnie w Zornoza.

— *Sentinelle des Pyrénées* donosi, że Pampelona jest otoczona wojskiem Karlistowskim, a wszelka żywność jest nadzwyczajnie droga. D. Karlos wezwał wszystkich mieszkańców biskajskich prowincji, zbiegzych do Francji, aby, pod karą konfiskaty majątków i wygnania z kraju, wracali do kraju, w przeciągu dni 40. (G.R.K.P.)

Włoscy.

Rzymъ, 23 Czerwca.

Pomiędzy mianowaniami urzędników Stanu, znajdują się mianowanie Monsignore Piccolomini na Ministra Wojny (Presidente delle Armi), na miejsce zmarłego niedawno Monsignore Fabrizi. Monsignore Viale, mianowany został prałatem domowym Jego Świątobliwości.

— Papież od niejakiego czasu jest cierpiący, lecz nie tak, ażeby to wzbudzać mogło obawę o jego życie. Nie przeszodziło mu to nawet odbywać pieszo wielką processję na Boże Ciało, a zawsze na placu Sw. Piotra.

— Na mającym się odbywać konsystorzu w uroczystość Sw. Piotra i Pawła, Papież tym razem nie ma kroku żadnych nowych Kardynałów, lubo to jest zwyczajem. (A.P.S.Z.)

Turcja.

Konstantynopol, d. 13 Czerwca.

Admiral Roussin miał w zeszłym tygodniu kilka narad z Reis-Effendym. Przedmiotem tych narad była flota turecka, która niebawem ma żagle rozwinąć. Lubo nakoniec otrzymał Admiral zapewnienie, że flota nie jest przeznaczona, ani przeciw Egiptowi, ani przeciw Tunetowi i Trypolowi; jednak P. Roussin postał uwiadomienie o tem do Tulonu i zalecił Vice-Admirałowi Gallois, przedsięwziąć wszelkie środki ostrzoności, a po przejściu przez Dardanele nie spuszczać jej z oka.

— W Syrii nie idą rzeczy tak pomyślnie, jak stronicy Vice-Króla Egiptskiego głoszą: niedawno bowiem doniósł Seraskier z Karamanu, że Soliman-Basza, najlepszy Jeneral Ibrahima, został na głowę przez Drużów pobity. Wpływ moralny tej przegranej jest nader wielki. (G.R.K.P.)

ASSEKURACJE PÓŁ OD GRADU U WŁOŚCIAN.

Pierwszy przykład połączenia się do assekurowania pół od gradu, u nas w Rossyi, podali obywatele Inflantscy w roku 1831. Teraz zarządzający majątkami, w Inflantach położonymi, Hrabiego Dymitra Nikołajewicza Szermietewa, P. Radzicza Kollegialnego Hagemeister przysłał nam nader ciekawą wiadomość o podobuém przedsięwzięciu, nastałem między włościanami majątku Gazela, blisko Dorpatu. Włościanie ci, przekonawszy się o wielkim pożylku, wynikającym z tego dla nich mogącym, za zgodą administracji majątku, zawiazały między sobą takową assekuracyą. Oto jest, co pisze P. Hagemeister o tej rzeczy godnej uwagi i naśladowania.

„W Lipcu przeszłego 1837 roku, burza z gradem wybiła zupełnie całe zboże na polu włościan wsi Uniukiul, należącej do majątku Gazela, obywatała Hrabiego Szermietewa. Po należytém obejrzeniu i oszacowaniu, strata okazała się wynosząca na 10,992 rubli 58 k. assygnaçjami. Nagrodzić tak wielką sumą włościan jednej wsi, z ogólnego i włościanskiego magazynu zapasnego, do wszystkich włościan należących, byłoby niesprawiedliwem, a nawet niepodobnem bez uszczerbienia magazynów; z tego więc powodu zarząd majątku bardzo się troszczył o wyszukanie sposobów dla

(2)

вотчинное управление очень озабочилось о приспособлении способов к вспоможению крестьянъ. Но благодетельный помѣщикъ, узнавъ о бѣдствии, постигшемъ его крестьянъ, по всегдашнему своему къ нимъ отеческому расположению, благоволилъ пожаловать претерпѣвшимъ это несчастіе, на первый случай, для закупки хлѣба, на пропитаніе и на сѣмена по расчету 2748 р. 14½ к. Сверхъ того, Г. Лифляндскій Гражданскій Губернаторъ разрѣшилъ выдать тѣмъ же крестьянамъ изъ Общественнаго запасного магазина мызы Газелау все количество хлѣба, поступившаго въ магазинъ за прошлый годъ по сдѣланнымъ крестьянамъ хлѣбнымъ ссудамъ, состоявшаго изъ 24½ четвертей ржи, 31 четверти ячменя и 19 четвертей овса. Этотъ хлѣбъ, также и вышеозначенная помѣщикомъ подаренная сумма были переданы въ распоряженіе Мирскаго крестьянскаго суда, который, закупивъ потребное количество хлѣба, надѣлилъ имъ потерпѣвшихъ, по соображенію нуждъ каждого хозяина.

Такимъ образомъ оказалаѣь возможность обезпечить новые посыбы, и запасеніемъ на первый случай хлѣба, дать крестьянамъ времена, усугубленными трудомъ и стараніемъ поправить свое положеніе. Принявъ съ живѣйшею признательностю оказанное имъ благодѣніе, крестьяне съ похвальнымъ усердіемъ употребляли всѣ отъ нихъ зависящіе способы для поправленія себя, однако при всемъ томъ очень почувствовали послѣдствія постигшаго ихъ несчастія. Но какъ обыкновенно цѣть худа безъ добра, такъ и здѣсь общее бѣдствіе возбудило въ нихъ желаніе, придумать какой либо постоянный, вѣрный способъ обеспечить себя и дѣтей своихъ на будущее время отъ бѣдствія при подобномъ несчастії. По одному лишь замѣку со стороны Вотчиннаго правленія о пользѣ застрахованія полей, они тотчасъ изъявили желаніе учредить между собой такое общественное обеспеченіе всѣхъ крестьянскихъ полей по мызы Газелау, на случай побоя градомъ.

Для надлежащаго о томъ совѣщенія, съ дозволеніемъ Вотчиннаго правленія, собрались 27 Января, нынѣшняго года на общую Мирскую сходку, и составили подробное тому положеніе на слѣдующихъ главныхъ началахъ:

1) Первымъ основаніемъ потребнаго на составленіе страхового запаса, назначить пожалованную нынѣ отъ Его Сиятельства Г. помѣщика сумму 2748 рублей, которые обязываются они возвратить въ теченіе 6 лѣтъ, наличнымъ хлѣбомъ.

2) Для постепенного увеличенія и подкрѣпленія хлѣбнаго страхового запаса, обязываются вносить ежегодно отъ каждого по 6 долѣ всѣкаго хлѣба, по расчету съ каждого рабочаго дня *).

3) Накопляемый такимъ образомъ страховой запасъ, употреблять на вспоможеніе крестьянъ, у которыхъ будетъ побить градомъ хлѣбъ.

4) Для назначенія вспоможенія пострадавшему, Мирскій судъ, въ присутствіи одного отъ Вотчиннаго правленія назначаемаго лица, изсдѣлываетъ на мѣстѣ и оцѣниваетъ дѣйствительный ущербъ и назначаетъ пособіе, которое выдается безъ возврата.

5) Но какъ страховой запасъ можетъ составить только со временемъ и постепенно, то въ теченіе первыхъ 10 лѣтъ положено выдавать не болѣе $\frac{1}{4}$ части всего оказавшагося по той оцѣнкѣ ущерба, предоставляемаго разумнымъ и старательнымъ хозяевамъ, при сей помощи, добывать достаточный $\frac{1}{4}$ своей потери собственнымъ трудомъ и промышленностью.

6) По мѣрѣ возрастанія страхового запаса увеличивать выдачу, доколѣ окажется возможность вполнѣ вознаграждать весь убытокъ.

По надлежащему разсмотрѣніи всѣхъ подробнѣстей, къ сему положенію принадлежащихъ, Вотчинное правленіе утвердило его и возложило на Мирскій крестьянскій судъ, наблюдать за точнымъ исполненіемъ всѣхъ этихъ, добровольно крестьянами на себя принятыхъ обязанностей. Нѣть сомнѣній, что и другие крестьянскіе приходы, убѣдясь въ пользу такого совокупнаго содѣйствія ко взаимному вспоможенію, въ случаѣ несчастія, захотятъ послѣдовать добруму примеру Газелавскихъ крестьянъ."

A. Фонз Гагемайстер.

Мыза Газелау.
Мая 28 дня 1838. (З.Г.)

*). Для объясненія сего не липнее будешь замѣшивать, что въ Лифляндіи крестьянское хозяйство (Gesinde), имѣющее по разницѣ за собой на 30 шалеровъ (около 150 рублей) земли, обыкновенно заключаетъ 3 рабочниковъ и 5 рабочницъ, и ставишь въ недѣлю $\frac{1}{4}$ дня конныхъ. Такое хозяйство, сдѣловашельно, должно вносить ежегодно около $\frac{2}{3}$ четверти разнаго хлѣба.

wsparcia w³o¶cian. Ale dobroczynny dziedzic, dowiedziawszy siê o nieszczęciu, jakie jego w³o¶cian dotknęlo, zwyczajem ku nim swojej ojcowiskiej przychylnoœci, ofiarowa³ dotknietym tem nieszczęciem, na pierwszy raz dla zakupienia zboża na żywotność i nasienie podlub wyliczenia 2,748 rub. 14½ k.p. Nadtet, P. Inflantski Gwilny Gobernator dozwolił wydać tymże w³o¶cianom z ogólnego magazynu zapasnego majatk Gaze lau całą ilość zboża, zsypanego do magazynu za rok przeszły sposobem w³o¶cianiskich pożyczek zbożowych, którego było 24½ cztw. żyta, 31 cztw. jęczmienia i 19 cztw. owsa. Zboże to, jako tež i wyżej wyrażona przez dziedzica darowana summa, były oddane pod rozporządzenie w³o¶cianiskiego sądu gminnego, który zakupiwszy potrzebną ilość zboża, opatrzył w nie dotkniętych nieszczęciem, podlub potrzeby ka ego gospodarstwa.

Tym sposobem okazała siê mo¿liwoœci zapewnienia nowych zasiewów, i przez opatrznie na pierwszy raz zbozem, dać w³o¶cianom czasu, przez podwojone prace i starania stan swój poprawić. Przyjawszy z najwysszą wdzięcznością okazane im dobrodzieszwo, w³o¶cianie z chwalebna gorliwości u¿ywali wszystkich, zale¿ących od nich siódków dla poprawienia siebie; pomimo to jednak bardzo dałysie im czuć skutki doznanej kleski. Ale, jak zazwyczaj bywa, nie ma nic złego, aby nie wyszło na dobre, tak i tu, wspólnie nieszczęscie wzbudziło w nich chęć obmyślenia jakiegokolwiek starego, pewnego sposobu zabezpieczenia siebie i dzieci swoich na czas przyszły od nieszczęscia w podobnym zdarzeniu. Po namienieniu przez administracyj majatku o pozytku assekurowania pól, w³o¶cianie natychmiast oswiadczyli chęć zawi±zać między sobą takie spólne zabezpieczenie wszystkich pól w³o¶cianiskich w majatku Gaze lau, na przypadek wybicia gradem. Dla należytego o tem naradzenia się, z dezwolenia administracyi majatku, zebrali siê 27-go Stycznia roku terazniejszego na ogólną gminną schadzkę, i ułożyli szczególowe w tej rzeczy postanowienie na nastepujacych głównych zasadach:

1) Za poczatkową osnowę, potrzebnego do złożenia zapasu assekuracyjnego, naznaczyć ofiarowaną teraz przez Dziedzica majatku sumę 2,748 rubli, które obowiązują się zwrócić w przeciągu sześciu lat zbozem.

2) Dla stopniowego powiększenia assekuracyjnego zapasu zboża, obowiązują się wnosic corocznie od ka ego gospodarstwa po 6-ej części ka ego zboża, podlub wyliczenia od ka ego dnia roboczego *).

3) Zbierany tym sposobem zapas assekuracyjny, u¿ywać na wspieranie w³o¶cian, u których b edzie wybitre przez grad zboze.

4) Dla naznaczenia wsparcia dotknietymu tym nieszczęsciem, Sąd Gminny, w obecnoœci jednej osoby przez Administracyi majatku naznaczonej, wysledza na miejscu i ocenia rzeczywistą stratę i wyznacza wsparcie, które się wydaje bez zwrótu.

5) A e zapas assekuracyjny mo e tylko złożyć się z czasem i stopniowicie, przeto w przeciągu pierwszych 10 lat postanowiono wydawa  nie wiêcej nad $\frac{1}{4}$ części ca ego wypadnego podlub oszacowania ubytku, zostawiaj c pracowitym i staraj cym sie gospodarzom, przy tej pomocy, dorabia c sie pozosta , ch $\frac{1}{4}$ części swojej straty przez własną pracę i przemys l.

6) W miar  wzrastania zapasu assekuracyjnego powiększać wydanie, nim oka e siê mo¿liwoœci zupełnego wynagrodzenia ca ej straty.

Ponale ytem przejrzeniu wszystkich szczególow, do tego postanowienia nale ych, Administracya majatku utwierdziła je, i poruczyła Sadowi Gminnemu w³o¶cianiskiemu przestrzega oko  cisego wypełnienia tych wszystkich, dobrowolnie przez w³o¶cian przyjętych na siebie obowiązkow. Niema wątpliwoœci,  e i inne parafie w³o¶cianiskie, przekonawszy siê o pozytku tego spolnego usiłowania ku wzajemnemu wsparciu, w razie nieszczęscia, zech a pój c za dobrym przykładem w³o¶cian Gaze lauskich.

A. von Hagemeister.

28 go Maja 1838 roku. (G.H.)

*). Dla obja nienia tego, nie odrzeczy b edzie zrobic nwage,  e w Inflantsach gospodarstwo w³o¶cianiskie (Gesinde), majace podlub wyliczenia na 30 talarow (oko  150 rubli) ziemi, zawiara zwyczajnie 5-ciu robotnikow i 5 robotnic, i daje na tydzie  cztery dni konnych. Takie zatem gospodarstwo, powinno corocznie wnosic oko  $\frac{2}{3}$ cztw. roznego zbo a.